

مافه‌کانی تو له لیکۆلینهوه

ئهم نامیلکەیه زانیاریه بۆ ئهو کەسانەى که بەشداری ده‌کەن سەبارەت
بە مەسەلەى کۆچ کردنى زۆرەملى

بە بەشداری کردنت له پرۆژەى لیکۆلینهوه شانسى ئەوەت پێ دەبەخشى که گۆی له دەنگت بگيرى،
بەلام له هه‌مان کاتدا له‌وانه‌یه بۆتو گونجاو نه‌بێ، کات و هه‌مان پارە لەسەر تو ته‌کلێف ده‌کات، وه / یان
وات لێ ده‌کات که له‌بارەى بەدەنى و دەرونیه‌وه نارەحەت بێ. ئهم نامیلکە زانیاریه که مەرجه
سەرەکیه‌کانی بەشداری کردنى تو تاووتوئ ده‌کات و چوار چێوه‌ى مافه‌کانت دیاری ده‌کا.

هه‌مانه‌ندى وه زانیاری پێویست بۆ بەشداری کردن به شێوه‌ى خۆبەخش

ئهمه مانای ئەوه‌یه که تهنه‌ها تو ده‌توانى بریار بەدى که نایا تو ده‌توئ بەشداری بکه‌ى له پرۆژەى
لیکۆلینهوه یان نا. با ئەوه لیک بەدینه‌وه:

خۆبەخشى مانای ئەوه‌یه که تو خۆت به‌ ئازادانه‌وه به‌ ئارەزوئ خۆت بریار ده‌ده‌ى به‌ بێ ئەوه‌ى که
سزا بدرى ی له‌بەر ئەوه‌ى ره‌فزی به‌شدار بون ده‌که‌ى وه به‌رامبەر ده‌ستکه‌وتى گه‌وره‌ش نه‌بێ (بۆ
نمونه مەبله‌غیکى زۆرى پارە) بۆ ئەوه‌ى رازى بى له به‌شداری کردن.

له شتومه‌ک و خزمه‌تگوزارى بێ به‌ش ناکرئى ی به‌هۆى ئەوه‌ى که ره‌فزی به‌شدار بوونت
کردوه.

ته‌نانه‌ت نه‌گه‌ر که‌سێک، فه‌رمانبه‌رى حکومه‌ت وه یان ریکخراوێک پێشنیار یان داخوازى بکا که
تو به‌شداری بکه‌ى له لیکۆلینهوه‌که، مه‌جبور نیت بیکه‌یت. تو له‌گه‌ل ئەوه‌شدا هه‌مان
خزمه‌تگوزارى و سه‌رچاوه ده‌تگرێته‌وه ته‌نانه‌ت نه‌گه‌ر به‌شداریش نه‌که‌ى.

زانیاری پێدراو مانای ئەوه‌یه که تو مافى ئەوەت هه‌یه بزانی که لیکۆلینهوه‌که له باره‌ى چیه‌وه‌یه، وه
چیت لێ داوا کراوه بۆ ئەوه‌ى بیکه‌ى، وه ئەو ئیستیفاده‌یه‌ى که له‌وانه‌یه بکرئى وه مه‌ترسیه‌کانى
بەشداری کردنت چین؟

پێویسته پرسیار بکه‌ى که لیکۆلینهوه‌که ماوه‌ى چهندى پێده‌چێ وه به‌ته‌واوى چى له‌تو داوا ده‌کرئى.
مافى ئەوەت هه‌یه بزانی که لیکۆلینهوه‌که چۆن هاوبه‌شى پێ ده‌کرئى و چۆن ده‌توانى ئەنجامى
لیکۆلینهوه‌که‌ت ده‌ست بکه‌وئى وه ناگادار بکرێته‌وه.

© Christina Clark-Kazak, 2021. Translation by A.Pishdary and A.Ata. CC BY-NC-SA 4.0.

مافه‌کانی تو له لیکۆلینه‌وه‌دا

مافی ئەوت ههیه که داوا بکهی ئەو زانیاریانه بهو زمانه‌ی که تی ی دهگه‌ی دهستت بکهوی. ئەگەر پێویستیت پێ ی بوو دهتوانی داوا‌ی وەرگیر بکهی لیکۆلەر مه‌که پێویسته هۆیه‌کانی په‌یوه‌ندی کردنت پێ بدا بۆ ئەوه‌ی په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل بکه‌ی له‌ کاتیکدا که پرسیاریک یان نیگه‌رانیه‌کت هه‌بوو. هه‌روه‌ها ئەو هۆیانه‌ی په‌یوه‌ندی کردن ده‌توانی به‌کار به‌نێری ئەگەر داوایی به‌توئ له‌و لیکۆلینه‌وه‌یه خۆت بکشیتته‌وه‌و ئیدامه‌ی نه‌ده‌ی. مافی ئەوت هه‌یه له‌هه‌ر کاتیکدا بی پرسیار بکه‌ی.

په‌سند کردن مانای ئەوه‌یه که تو به‌ ئاشکرای رازیت به‌ به‌شداری کردن. کس ناتوانی له‌ جیاتی تو په‌سندی بکات (بجگه‌ له‌وانه‌ی ته‌مه‌نیان بچوکه یان ئەوانه‌ی که توانای مێشکیان لاوازه. بۆ په‌سند کردنی ئەو حاله‌تانه‌ ئهم زانیاریانه‌ی خواره‌وه‌ ببینه). به‌گشتی، داوا له‌ تو ده‌کریت فۆرمیک ئیمزا بکه‌یت بۆ ئەوه‌ی به‌ شیوه‌یه‌کی ره‌سمی که تو ر‌ه‌زامه‌ندیت ده‌ربریوه‌ بۆ ئەوه‌ی له‌ لیکۆلینه‌وه‌که به‌شداری بکه‌ی. تو مافی ئەوت هه‌یه که له‌گه‌ل خ‌زمان و برادران و کارمه‌ندانی جیگیر کردن و ئەندامانی کۆمه‌لگاو یان هه‌ر که‌سیکی تر موناقه‌شه‌ی فۆرمه‌که بکه‌ی پێش ئەوه‌ی بریار ده‌ی که ئایا ئیمزای بکه‌ی یان نا. لیکۆلەر مه‌که پێویسته کۆپیه‌یه‌ک له‌و فۆرمه‌ بۆ تو دا‌بین بکات که تو ئیمزات کردوه. ئەگەر پیت باشه، له‌جیاتی ئەوه‌ ده‌توانی داوا بکه‌ی که ر‌ه‌زامه‌ندی زاره‌کی ده‌ی. ئەوه هه‌مو کاتیک گونجاو نیه. ئەوه ده‌که‌وتیه‌ سه‌ر داواکاری لیکۆلهری ئەنجومه‌ی لیکۆلینه‌وه‌ی ره‌فتارچاکی (1). له‌ هه‌ر کاتیکدا بێت ده‌توانی له‌ لیکۆلینه‌وه‌که بکشیتته‌وه. تو ناچار نیت به‌ ته‌واو کردن دیراسه‌ت کردنی لیکۆلینه‌وه‌که. ئەگەر بریار ت دا بکشیتته‌وه، مافی ئەوت هه‌یه داوا بکه‌ی که هه‌یج له‌ زانیاریه‌کانی تو به‌کار نه‌هێنرین. تو هه‌روه‌ها ده‌توانی وه‌لامدانه‌وه‌ی هه‌ر پرسیاریکی تابه‌تی و میان به‌شداری کردن له‌ شیوه‌یه‌کی تابه‌تی لیکۆلینه‌وه‌که ره‌ت بکه‌یتته‌وه.

رازی بوون مانای ئەوه‌یه ئەو که‌سه‌ی که له‌ ژیر ته‌مه‌نی بال‌ق بوونه و میان توانای مێشکی سنوورداره‌ رازیه‌ به‌ به‌شداری کردن. له‌و حاله‌تانه‌دا، دایک و باوک وه‌ یان لێپرسراو و غه‌مخۆر پێویسته ر‌ه‌زامه‌ندی ده‌ربهرن بۆ ئەوه‌ی لیکۆلینه‌وه‌که جیه‌جی بی. به‌ واتایه‌کی تر، رازی بوون و په‌سند کردن پێویسته.

(1) (REB) ئەنجومه‌نی لیکۆلینه‌وه‌ی ره‌فتارچاکی: کۆمیتیه‌یه‌کی ده‌زگای لیکۆلهر مه‌کانه که به‌رپرسه

له‌ چاوپێداخساندنه‌وه‌ی پرۆژه‌کانی لیکۆلینه‌وه‌ بۆ ئەوه‌ی دله‌یا بێته‌وه‌ که لیکۆلهر پالپشتی ده‌کا له‌ پرنسپیه‌کانی ره‌فتارچاکی که له‌ به‌لگه‌نامه‌که‌دا باس کراوه. ئەو ئەنجومه‌نه پێویسته کار بکا بۆ بۆنه‌وه‌ی پێشخستنی مافه‌کانی تو له‌ لیکۆلینه‌وه‌که‌دا له‌پێش چاوی بگیری.

مافهكائى تۆ له لىكۆلینهوهدا

مافى تۆ له تايبهتمهندى و پاراستنى نهينى زانيارى كەسايهتى تۆ

نهمه ماناي نهمويه كه لىكۆلهر مو كه ناتوانى تۆ وه يان وهلامهكانت له لىكۆلینهوهدا پىناسه بكا به بى مۆلهتى تۆ. چهند شتىك كه بىرى لى بكهيتوه:

تايبهتمهندى نهمو مافهيه كه دوور بى له دهست تيوهردان و خو بهسهردا سهپاندن ههروهها نهمو مافهيه كه كۆنترۆلى زانياريهكان دهبرارهى خوتهوه بكهى.

- مافى نهموت ههيه بىرسى كه لىكۆلینهوهدا له شوپىكى تايبهت و نهمين بهرئوه دهبرى، له شوپىكى كه كسانى تر بۆيان نهبى تۆ بناسن و بزنان كه تۆ بهشداريت له لىكۆلینهوهدا كرده.
- تۆ مافى ههلبژاردنى نهموت ههيه كه نایا تۆ دهتوى له لىكۆلینهوهدا پىناسه بكرى يان نا.
- له ههندى حالهدا، لهوانهيه لىكۆلهر مو كه نهتوانى ناوى راستهقىنهى تۆ بهكار بهينى، تهناهت نهگهر به شيوهيهكى ئاشكراش بىرسى، لهبهر نهموى لهوانهيه كسانى تر له لىكۆلینهوهدا پىناسه بكن كه بژاردهى نهمويان كرده نهناسرين.
- مافى نهموت ههيه بزاني كه چۆن زانياريهكانى لىكۆلینهوهدا بهكار دههينرين.
- لىكۆلهر مو كهكان پىويسته بهشيوهيهكى ئاشكرا باسى بكن كه تۆ چۆن دهتوانى زانياريت بهدهست بگا دهبرارهى دۆزينهوهدا ناو لىكۆلینهوهدا.
- پاراستنى نهينى برىتیه له پاراستنى زانيارى كەسايهتى.

- لىكۆلهر مو كه پىويسته رىگايهكى نهموتو بگرىته بهر بۆ پاراستنى زانياريه كوكر او هكان بهشيوهيهكى كه كسانى تر لى نزيك نهبنوه.
- مافى نهموت ههيه كه بزاني بۆ ماوهى چهند زانياريهكان ههلهگيرين و خهزن دهكرين وه كى دهتوانى دهستى بكهوى.
- لىكۆلهر مو كه رىگهى پىنادرى نهمو زانياريهكانه بدا وهيان بىفرۆشى بۆ لايهنى سىههم وهيان هىچ كەسێكى دىكه.
- لهههندى حالهدا، لىكۆلهر مو كه لهوانهيه بههوى پابهندبوونى رهوشتيهوه بۆ ههبى زانيارى دهبرارهى نازاردانى خوڤى وه يان نازاردانى كسانى تر ئاشكرا بكات. فورمى پهسند كردن پىويسته به شيوهيهكى ئاشكرا ئاماژه بۆ سنورى نهينيهكان بكا. نهگهر گومانته ههيه، پرسىار بكه! ههروهها تۆ مافى نهموت ههيه كه سوور بى لهسهر ئاشكرا نهكردنى ههم و نهمو زانياريهكانهى كه له بارهى تۆوه كو كراونهتهوه.
- له ههندى حالهدا، لىكۆلهر مو كه لهوانهيه ناچارهيهكى ياسايى ههبى بۆ گهياندى چالاكى تاوان بۆ پۆليس. فورمى پهسند كردن پىويسته به شيوهيهكى ئاشكرا ئاماژه بكا به سنورمكاني پاراستنى نهينى. نهگهر گومانته ههيه، پرسىار بكه! ههروهها تۆ مافى نهموت ههيه كه سوور بى لهسهر ئاشكرا نهكردنى ههمو نهمو زانياريهكانهى كه لهبارهى تۆوه كو كراونهتهوه.
- له كاتىكدا وهلامى ههلسهنگاندى نۆنلاين ددهيتوه، پىويسته ناگدار بى كه نهمو زانياريهكانه له

مافهكائى تو له ليكولينه ودا

چهند وولاتيک خزن کراون، بو نمونه، ويلايهته يهگرتو مهكائى نهمريکا، لهوانيه لى نزيک

بوونه و ووردبوونه وى لهلايهن حکومهته و بو بکرى. تو مافى نهوت ههيه بپرسى ليکولهر له حالهتانهدا تاكو چى رادهيهک پاراستنى نهينى و تاييهتمهنديهتي گارهنى دهکا.

ناشکرا نهکردنى ناو ماناي نهويه که زانيارى دهريارهى ناسينه و نهيه، له بهر نهويه ليکولينه و هيهكى ديارىکراو هيج کهسيک ناتوانى بهداويدا بچى.

. نهمه چارهمهريکه بو سنووردانانى پاراستنى نهينى که له سهروهه باس کراوه. له دلنيابوون له چونهيهتى کوکردنه وى زانيارىهکان ماناي نهويه که هيج کهسيک – تهنهت ليکولهر وهکمش نازانى کى پهيوهندي بهو زانيارىهوه کردوه.
نهگهر بارى پهنا بهريت تاكو نيستا ريک نهخراوه، پيوسته پرسىار بکهى که ليکولهر وهکان چون دلنيايى نهويه دهن که زانيارىهکانت نهاسراون. نهگينا نهجامى ليکولينه وهکان لهوانيه تو بخاته مهترسيهوه.

پابهنديبوونى ليکولهر وهکان بو نازار نهدان

نهويه ماناي نهويه که سهلامهتى و سهربهرزى و بهرزه وهندى تو هم و کاتيک رهچاو دهکرى.

. نهگهر لههه قوناغيکدا ههست به نارمهتى بکهى لهکاتى پرؤسهى ليکولينه و، تو مافى نهوت ههيه که ليکولهر وهکه ناگادار بکهيتهوه.
. نهگهر ليکولهر وهکه وات لى بکا که تو ههست به نارمهتى بکهى، پيوسته به يهکيک بلئى که متمانهت پئى ههيه (برادر، نهنداميکى خيزان، کارمهندي جيگير کردن، نهندامى کوملهگا) وه تو پيوسته پهيوهندي بکهى به نهجومهنى ليکولينه وى رهفتار چاکی. زانيارى دهريارهى پهيوهندي کردن پيوسته لهسهه فورمى رهزامهندي دهرياره وى. وهيان دهوانى له نيتهر نيته بهداوى زانيارىهکاندا بگهرئى. ههموو زانکوکان و نهخوشخانهکان نهجومهنى ليکولينه وى رهفتار چاکی وه يان کوميتهى هاوشيوهيان ههيه.
تو مافى نهوت ههيه که به ريزو رهوشتى جوانهوه مامهلهت لهگهلا بکرى که ريز له کهلتورو نايين و ميژووى نهتهوهييت بگيرئى.